

STEPHEN KINGS LIV OCH HANTVERK

Vad är det som gör att vi behöver skräck? Mitt i den vackraste idyll måste det till ett rejält klös för att komma undan en sövande långtråkighet. Den store mästaren som kan få den mest stillastående vattenpöl att krusa sig till piskande brottsjöar är författaren Stephen King. Han gör det skickligt och han gör det med njutningsfull professionalism. Dessutom visar det sig i hans senaste bok *Att skriva : en hantverkares memoarer* att han ofta skriver med sitt eget liv som utgångspunkt.

-Historierna ligger som frusen arkeologi med bara lite finputs över sig i vårt undermedvetna, skriver Stephen King. Romanen *Lida* (Misery på engelska) tillkom under en period i Kings liv då han var svårt alkoholiserad. Rädslan för att inte klara sig utan alkohol blandad med skam inför familj och vänner gjorde att han alltmer använde sig av det s k Hemingwayförsvaret: Som författare är jag känslig, men jag är också en man, och riktiga män ger inte vika för sin känslighet. Det gör bara ynkyggar. Därför dricker jag. Hur skulle jag annars kunna möta alla existentiella fasor och fortsätta arbeta? Dessutom, vaddå? Jag klarar väl det. Det kan alltid riktiga män.

Men den delen av King som var författare vägrade vara tyst. Den ropade på hjälp. I *Lida* har en populär författare just avslutat sin hittills bästa bok. Han packar ner manuset i resväskan och lämnar hotellet i Klippiga bergen där han suttit och skrivit. I sista minuten bestämmer han sig för att inte ta flyget hem till New York, som planerat, utan hyra en bil och dra västerut. Han gör så men efter några mil överraskas han av en snöstorm och bilen far av vägen. Djupt medvetlös och med brutna ben blir han upplockad av den psykotiska sjuksköterskan Annie Wilkes, som överlycklig upptäcker att hon just räddat livet på sin absoluta favoritförfattare. Successivt och med våld och droger blir han hennes hjälplöse fånge. Det är bara med sitt skrivande han kan uppnå en smula osäkerhet hos sin fångvaktare. Vad som slutligen får den verkliga författaren, alltså Stephen King, att sluta dricka är just Annie Wilkes. Han inser, när han läser den färdiga boken, att han är alkoholens/Annie Wilkes fånge och han vill inte längre vara hennes spökskrivare.

Du får aldrig ta lätt på uppgiften att närma dig en tom sida, skriver hantverkaren Stephen King i andra delen av boken som vänder sig till läsare med författardrömmar. Att skriva är inte samma sak som att tvätta bilen eller måla läpparna. Man måste ta sitt skrivande på allvar. Gör man det är det alltid möjligt att hitta sin föfattarröst. En bra verktyglåda behöver man också. Stephen King berättar om den hans morfar alltid släpade runt på. Morfadern var snickare och han hade byggt lådan själv i flera plan och med rosenrött sidenfoder. I botten låg en värdefull kopparetsning av en känd målning. Varför den låg längst ner i morfaderns verktyglåda vet ingen. Morbrodern, som också var snickare, ärvde lådan och han hade den också med sig överallt. Man måste alltid vara beredd!. Även en författare behöver användbara verktyg. Stephen King föreslår att var och en inreder sin egen verktyglåda med stora förråd av ord, grammatik, form, stil och lite extra mycket magi. Allt väl nerstoppat i de olika lådfacken. Han tror för sin del att många människor har en klar begåvning för att bli författare eller i alla fall historieberättare men att talangen måste byggas på och förfinas med hjälp av de rätta verktygen.

I ett post scriptum till boken berättar Stephen King om olyckan som inträffar den 19 juni 1999. Den dagen går han sin vanliga halvmilapromenad och möter en van i hög fart. Föraren är fullt upptagen med att fösa bort sin rottweiler från kylväskan. Han slår till med armen och bilen sladdar ut mot dikeskanten. - Det var Stephen King som gick där borta. Jag hoppas verkligen att killen i vanen inte kör på honom, säger en kvinna i en förbipasserande bil till sin man minuten innan det smäller.

Det har blivit många operationer och sjukhusvistelser för Stephen Kings del för att komma tillbaka efter olyckan. Sjukhusmiljöer kan ju en man med livlig fantasi få ut mycket av. Kanske är det därför Stephen King nyligen åtog sig uppdraget att skriva om och skruva till Lars von Triers manus till TV-serien *Riket*. Det var i den Ernst-Hugo Järegård, som den paranoide neurokirurgen Stig-Helmer, står på taket till Rikshospitalet i Köpenhamn och skriker : Jävla danskar!

I The Kingdoms Rike har Stig-Helmer lovat spöka.
Karin Westerlund